

Základy výcviku chování, aneb jako dosáhnout toho, aby pejsek dělal to, co chce majitel

Jakmile přivedeme psa domů, ihned mu ukážeme místo, kde bude přebývat, kde bude jeho pelíšek. Rozhodně není dobré vzít s sebou malé štěně do ložnice, kde později už přebývat nebude, a to jen proto, že si myslíme, že je dobře mu dopřát ještě trochu mateřského tepla. Pro něj je větší bolest, když musí později ložnici opustit. Často uváděný chovatelský trik je podstrčit psovi do pelíšku tikající budík, který mu připomene tlukot srdce matky, štěně pak je klidnější. Je dobré ihned navyknout psa na obojek a vodítko, pokud pobíhá několik měsíců volně, mohl by to později považovat za nepříjemné násilí, kterému by se mohl bránit. Obecně lze říci, že je dobré navykat psa od začátku na všechno, naopak to, co nechceme, aby dělal jako dospělý, nenecháme ho dělat ani jako štěně.

Nyní trocha etologie (nauka o chování zvířat):

Základní poučka výcvikářů říká: **při výcviku uvažuj jako pes**. Není samozřejmě myšlena doslovně, ale beze zbytku platí, že dokud při výcviku nebudeme respektovat uvažování psa, výsledky budou mizivé. Jako příklad se dá uvést velmi častá výcviková chyba, kdy pejsek odběhne (za jiným psem, za člověkem) a nevrací se na povel "ke mně". Většina nezkušených majitelů rozčileně ještě několikrát povel zopakuje, pak jde psa honit nebo to vzdá. Poté, co se pes k majiteli vrátí, následuje silné pokárání nebo trest. Když však "myslíme jako pes", chybu snadno odhalíme: pes si spojí, že pokárání nebo trest bylo za to, že se k majiteli přece jen po určité době vrátil. Je proto nutné místo trestu po příchodu psa naopak **pochválit, popřípadě odměnit pamlskem**.

Při výcviku je nutné si uvědomit, že pes je **smečkové zvíře**, tzn., že od přírody ví, že patří ke své smečce (rodině) že ji (včetně teritoria – domu, dvora), musí proti cizím chránit. S tím souvisí velmi rozšířený nešvar hladit štěně. Dbejte na to, aby vašeho psa (byť by byl sebehezčí) nikdo cizí nehladil a aby se mu neznámí lidé nevnucovali. Pes potom totiž rozšiřuje "smečku" na všechny známé a příbuzné, sousedy, popř. celé město nebo vesnici. Pak se u něj těžko může projevit vrozená vlastnost hlídat teritorium, ochraňovat členy "smečky". Pro psa není důležité, zda se "smečka" skládá ze dvou nebo patnácti členů, ale je mnohem důležitější přesné ohraničení, kdo ke smečce náleží a kdo ne. K okolí, které nemá být součástí smečky, učíme psa od začátku tolerovat, chovat se k němu neutrálně.

Pokud se týká trestání psa, je to bohužel jedna z důležitých součástí výcviku. Pes musí poznat, že existují věci, které provádět nemůže – to platí v rodině i v přírodě (v přírodě je trest většinou mnohem krutější). Jde tedy o to zvolit formu trestu takovou, aby psovi neublížila, ale dostatečně mu ukázala, co dělat nemá. Takovou formou trestu (alespoň v začátku výcviku) rozhodně není slovní napomenutí. Nejvhodnější formou trestu je chytit psa za zátylek a pořádně s ním zatřepat. Stejně důležitou součástí výcviku jako trest (podle povahy psa někdy dokonce důležitější) je **odměna**. Tady je pole možností širší: od pochvaly, pohlazení až k pamlsku.